

Но несигурни, въпрѣки натиска, че ще имъ се прѣдадатъ и други земи отъ западна България, тѣ се прѣдаватъ на плячки и неистовства. Така, слѣдъ като заставятъ населението отъ кулско да си купи камбани — „культурни споменици“, както би казалъ Yeritas, авторътъ на „Данашна Бугарска и ѝене претенсије“ — съ надпись: „Въ врѣме на владѣнието на князъ Милана Обреновича IV, се купихъ и пр.“, изсичатъ всичката гора на кулчани и се залавятъ отъ користъ да продаватъ по два наполеона кжитѣ на забѣгналите турци¹). Освѣнъ това тѣ развалили 7—8 воденици и нападнали срѣдъ бѣлъ день с. Голѣманово съ намѣрение да го обератъ. Ала българитѣ имъ отплащатъ добрѣ: тѣ, макаръ и десетъ пѫти по-малобойни, посрѣщатъ сърбитѣ съ оржие въ ржка и ги отблъсватъ. И тъй, казва дописникътъ — кулскиятъ началникъ Токмакчиевъ — вмѣсто първия български курсумъ да попадне въ турски гърди, попада въ срѣбски²).

Най-сетиѣ Пиротъ стана срѣбски слѣдъ рѣшенията на Берлинския конгресъ. Срѣбска стана ведно съ него и Враня, а другитѣ два български града Нишъ и Лѣсковецъ сърбитѣ вече бѣха успѣли да спечелятъ още съ С. Стефанския договоръ затуй, защото току що повиканата на животъ българска държава нито имаше срѣдства, нито пѣкъ разполагаше съ подгответи хора, нито пѣкъ, най-сетиѣ, можеше да пустне като срѣбската въ ходъ редица дипломатически сплетни и заплахи, които да ѝ запазятъ тия чисто български покрайнини. Но въпрѣки туй, сърбитѣ прѣдъ себе си даже не сѫ ги считали за свои. За тѣхъ тѣ сѫ били не освободени родни страни, а добра печала отъ умѣло подета и завѣршена игра, която печала трѣбаше съ всички срѣдства да запазатъ за себе си. Бихме могли да приведемъ много факти за потвърждение на тази наша мисъль, но, струва ни се, достатъчно ще бжде ако си послужимъ само съ нѣколко. Така напр., срѣбските войници, сѫ наречали своитѣ другари отъ Нишъ нататъкъ „Бугарима“. Това заставя срѣбската вѣрховна команда съ една наредба отъ 8 февруари 1878 год. да забрани строго „употреба те, за народ овог краја вређајуће речи“³). А бившиятъ пиротски депутатъ въ срѣбската скupщина Мишо

¹⁾ Българинъ, г. II, бр. 99, стр. 3 отъ 19 окт. 1878 г.

²⁾ Българинъ, г. II, бр. 106, стр. 2 отъ 12 ноември 1878 г.

³⁾ Алекса С. Јовановић, Врана и ѝено поморавље, сп. Дѣло, кн. XX (1878, стр. 52—53).